

Calculaties in de praktijk 1

Sheet 1 - Afdeling 1 Basisrekenen

Afdeling 1 behandelt het **basisrekenen**. Dit betreft *eenvoudige onderwerpen* als optellen en aftrekken, vermenigvuldigen en delen, afronden, breuken en procentberekeningen.

Bij de behandeling van deze onderwerpen is aan het begin van elk hoofdstuk steeds een **test** opgenomen. Als deze *test vlot en foutloos* gemaakt kan worden, dan kan het onderwerp eventueel *overgeslagen* worden. Kan de test niet foutloos gemaakt worden, dan kunnen de **ladderopgaven** onder de test gemaakt worden. Deze klimmen geleidelijk op tot het niveau van de test.

Andere onderwerpen die in de afdeling Basisrekenen behandeld worden zijn: *verhoudingen, gemiddelden en machtsverheffen*.

Sheet 2 - Afdeling 2 Calculaties

Vergelijking met één onbekende

Sommige berekeningen kun je alleen met een **formule** maken. Een formule bevat **letters** die *vervangen* moeten worden door *getallen*. In het hoofdstuk wordt geleerd hoe je met een *formule* moet *rekenen* en hoe je een formule moet *opstellen*.

Interestberekeningen

Er wordt gewerkt met *enkelvoudige* interest en *samengestelde interest*. Bij **enkelvoudige interest** wordt de interest berekend over het oorspronkelijke bedrag. Er wordt geen rente over de rente vergoed. Bij **samengestelde interest** wordt de interest berekend over de hoofdsom plus de tussentijds bijgeschreven rente (rente op rente).

Kengetallen

Een kengetal geeft het **verband** aan tussen twee gegevens. In het boek worden kengetallen behandeld met betrekking tot *omzet en voorraad*, *omzet en arbeid* en *omzet en bedrijfsruimte*.

Vreemde valuta

De meeste landen hebben hun eigen **muntsort**. Suriname heeft de Surinaamse dollar, Japan de yen, Engeland het pond, Mexico de peso en Amerika de dollar. De **waarde** van deze munten en andere munten verandert dagelijks ten opzichte van de Surinaamse dollar.

We maken berekeningen met aan- en verkoop van Surinaamse dollars en andere valuta.

Indexcijfers

Met **indexcijfers** kun je gegevens beter **vergelijken**. Indexcijfers geven de **verhouding** aan tot een bepaald basisgegeven. Een bepaald jaar wordt als **basisjaar** gekozen. Dit jaar wordt op 100 gesteld.

Tabellen en grafieken

Tabellen en grafieken worden in het bedrijfsleven veel gebruikt.

Een **tabel** is lijst met gegevens verdeeld over meerdere kolommen.

Een **Excel-tabel** is een op databewerking afgestemde lijst, bv. een ledenlijst. Hierin kun je gegevens sorteren, selecteren, filteren enz.

Met een **grafiek** of **diagram** is het eenvoudig snel en goed informatie te geven.

In het boek worden verschillende vormen van diagrammen behandeld, zoals het *lijndiagram*, *staafdiagram*, *cirkeldiagram*, *beelddiagram* en *histogram*.

Sheet 3 - Vreemde valuta

Op internet en in dagbladen worden de **wisselkoersen** bijgehouden. Die geven de **waarde** aan waartegen de vreemde valuta kunnen worden gekocht of verkocht.

Als je vreemde valuta **koopt**, moet je de **hoogste koers** betalen. Dat is de **laatkoers**.

Als je vreemde valuta **verkoopt**, krijg je de **laagste koers**. Dat is de **biedkoers**.

Voorbeeld: 1 euro kost volgens de koerslijst 4.140 Surinaamse dollar. Hoeveel Surinaamse dollars moet je dan betalen voor 1.500 euro?

Sheet 4 - Afdeling 3 Kostprijs en verkoopprijs Goederenhandel

In het hoofdstuk over **goederenhandel** behandelen we de factuur, kortingen op de factuur, leveringscondities en winstopslagen.

- Met betrekking tot de **kortingen** onderscheiden we kortingen op het **gewicht**, kortingen op de **prijs** en **betalingkortingen** zoals *korting voor contant of kredietbeperkingstoeslag*.
- We onderscheiden o.m. de **leveringscondities** franco, niet-franco en onder rembours.
- Tot slot maken we nog berekeningen met **brutowinstopslag** en **brutowinstmarge**.

Bij de *brutowinstopslag* wordt de inkoopprijs verhoogd met een winstopslag.

Bij de *brutowinstmarge* is de verkoopprijs de basis van de berekening. Dat is iets moeilijker omdat de inkoopprijs wel bekend is, maar de verkoopprijs nog niet.

Afschrijvingskosten

In het hoofdstuk afschrijvingskosten onderscheiden we **afschrijving van de aanschafprijs**, afschrijving van de **boekwaarde** en afschrijving naar **gebruik**.

Ook bespreken we het **inruilen** van een duurzaam bedrijfsmiddel.

Break-evenafzet

Bij het berekenen van de **break-evenafzet** wil een ondernemer bepalen bij welke productie alle kosten worden gedekt. Dus waar de winst precies nul dollar is.

Deze productieomvang noemen we het **bedrijfsminimum**.

Van afdeling 3 zijn de hoofdstukken over **kostprijsberekening** het belangrijkste.

Sheet 5 - Constante en variabele kosten

Een bedrijf kan zijn kostprijs berekenen met *constante en variabele kosten* of met *directe en indirecte kosten*.

Bij de methode met **constante en variabele kosten** werk je met deze bekende formule $(C/N + V/W)$.

In deze formule worden de constante kosten gedeeld door de normale bezetting en de variabele kosten door de werkelijke bezetting.

De **constante kosten** worden gedeeld door de normale bezetting omdat ze *niet* afhankelijk zijn van de behaalde productie of omzet.

De **variabele kosten** worden gedeeld door de werkelijke productie omdat die *wel* afhankelijk zijn van de behaalde productie of omzet.

De **kostprijsformule** (of *delingsmethode*) kan alleen worden toegepast bij bedrijven die maar één of enkele soorten producten maken.

Sheet 6 - Directe en indirecte kosten

Bij de kostprijsmethode op basis van *directe en indirecte kosten* ligt het accent op het **toerekenen** van de kosten aan het verkochte product.

De **directe kosten** worden rechtstreeks voor een bepaald product of een bepaalde dienst gemaakt.

De **indirecte kosten** zijn kosten die voor het **bedrijf als geheel** worden gemaakt. Je kunt dan met **uurtarieven** de kostprijs bepalen wanneer een bedrijf meerdere soorten producten of diensten levert.

In de **detailhandel** gebeurt dit met een **opslagmethode**: een *brutowinstopslag* op de inkoopprijs.

Als je de twee kostprijsmethodes vergelijkt, kun je de *variabele kosten* en *directe kosten* allebei **productkosten** noemen.

Constante en *indirecte kosten* kun je ook wel **periodekosten** noemen. Het zijn *algemene bedrijfskosten* die voor een bepaalde periode, bv. een jaar, vastliggen.

Sheet 7 - Direct costing

Een interessante methode is de **direct costingmethode**. Bij deze methode kijk je of je bedrijf *wel of niet in staat* is om tegen de **marktprijs** te leveren.

Dat is bij deze methode het geval **als de variabele kosten worden terugverdiend**.

Het is geen kostprijsmethode maar alleen een methode om de **verkoopprijs** van een product vast te stellen.

Of er voldoende winst wordt gemaakt om de **constante kosten** terug te verdienen hangt af van het bereikte **perioderesultaat**.